F4
Testning och Parprogrammering i XP

EDA260
Programvaruutveckling i grupp – Projekt
Boris Magnusson,Datavetenskap, LTH

XP:s Deltekniker (Practices)

1. Planering Planeringsspelet Regelbundna releaser Hållbart tempo Kund i teamet	**2. Utveckling** **Test-driven utveckling (TDD)** **Parprogrammering** Kollektivt ägande **Kontinuerlig integration**
3. Kodning och Design Enkel design Refaktorisering Kodningsstandard Gemensam vokabulär	**4. Dessutom** Gemensamt utvecklingsrum Nollte iterationen Spikes

Testning:
- Fungerar systemet?

- **Verifiering** - ”Byggde vi systemet rätt?”
  - Är systemet (tillräckligt) felfritt?
  - Är systemet (tillräckligt) väldesignat (kan vi modifiera det) ?
- **Validering** - ”Byggde vi rätt system?”
  - Byggde vi det som kunden förväntade sig?
  - Är användarna nöjda med systemet?

Tekniker som förhindrar fel

- **Testning**
  - kör programmet på testdata - kontrollera om det ger förväntad respons
- **Granskning** (av kod, specifikationer, design…)
  - effektivt men tidskrävande
- Vi kan bara hitta existerande fel, inte visa att något är felfritt.

Testnivåer

- Hur mycket av systemet är inblandat i testerna?
  - Enhetstester, t ex enskild klass
  - Modultest, t ex ett paket i Java
  - Subsystem, t ex ett lager, komponent
  - Systemtest - hela systemet
- Integrationstest
  - Allt större delar av systemet testas tillsammans
- Acceptanstest
  - Tester baserat på användarnas krav.

Vad kan man testa?

- Funktion (rätt resultat)
- Användarvänlighet (”usability”)
- Prestanda, tid och minne, bandbredd …
- Överlastat system, ”stress testning”,

Strategier för att ta fram testfall

- **Blackbox** testning
  - Välj testfall baserat på specifikationer, API
  - Utifrånperspektiv
- Whitebox tesning
  - Välj testfall baserat på implementation, intern struktur
  - ”Test coverage” - sträva efter att all kod testas

När körs testfall?

- **Regressionstestning** - nästan alltid
  - Efter en ändring, en integration,
  - Kontrollera att systemet inte ”regredierar” - återfaller till ett felaktigt beteende.
- **Automatisk testning** - mindre arbete
  - Ett verktyg (script kanske)
  - Kör igenom testfallen och verifierar (diff) att utfallet stämmer med det förväntade.

Testning och Granskning i XP

- **Enhetstester**
  - Utvecklarens verktyg för att verifiera sin egen kod
- Test First
  - Testfallen driver utvecklingen framåt.
- Automatiserad regressionstestning
  - Alla testfall måste fungera innan integration
- **Acceptanstester**
  - Kundens krav för att en story skall vara klar
- **Parprogrammering**
  - Kontinuerlig kodgranskning

Enhetstester

- Varje klass testas

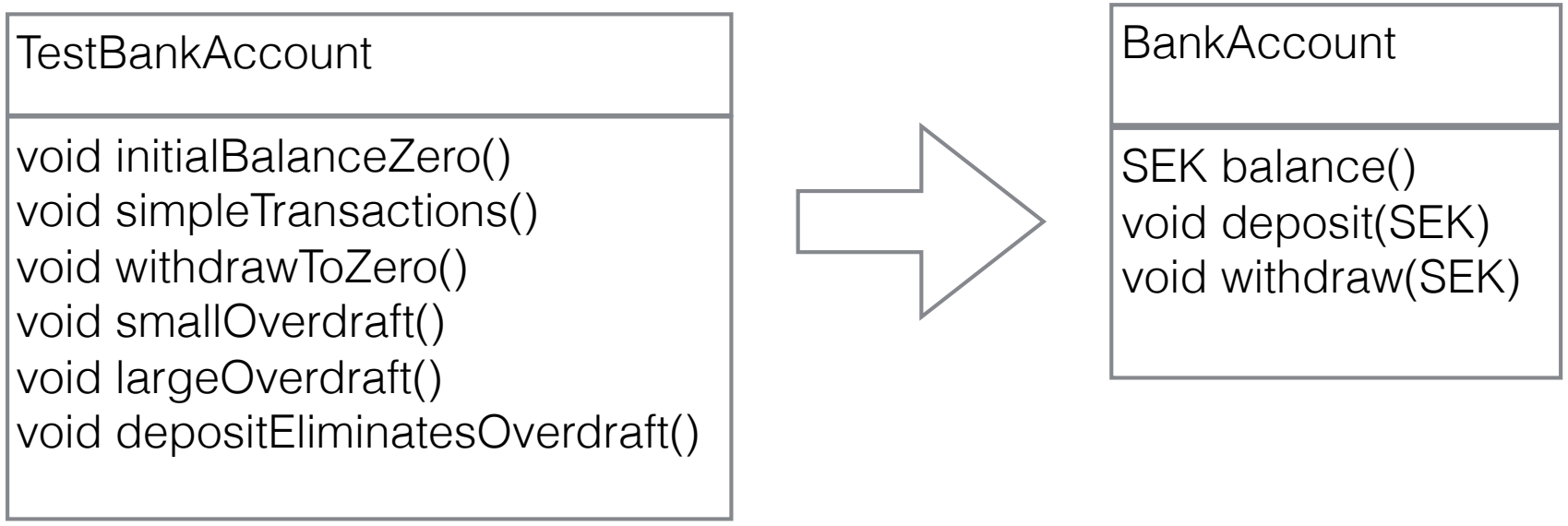

Exempel på testmetoder

```
@Test void initialBalanceZero() {
  BankAccount account = new BankAccount();
  assertEquals(”Incorrect initial balance”,
    new SEK(0), account.balance());
}
```

```
@Test void initialBalanceZero() {
  BankAccount account = new BankAccount();
  account.deposit(new SEK(50));
  account.deposit(new SEK(75));
  account.withdraw(new SEK(32));
  assertEquals(”Incorrect simple transaction”,
    new SEK(93), account.balance());
}
```

jUnit -verktyget

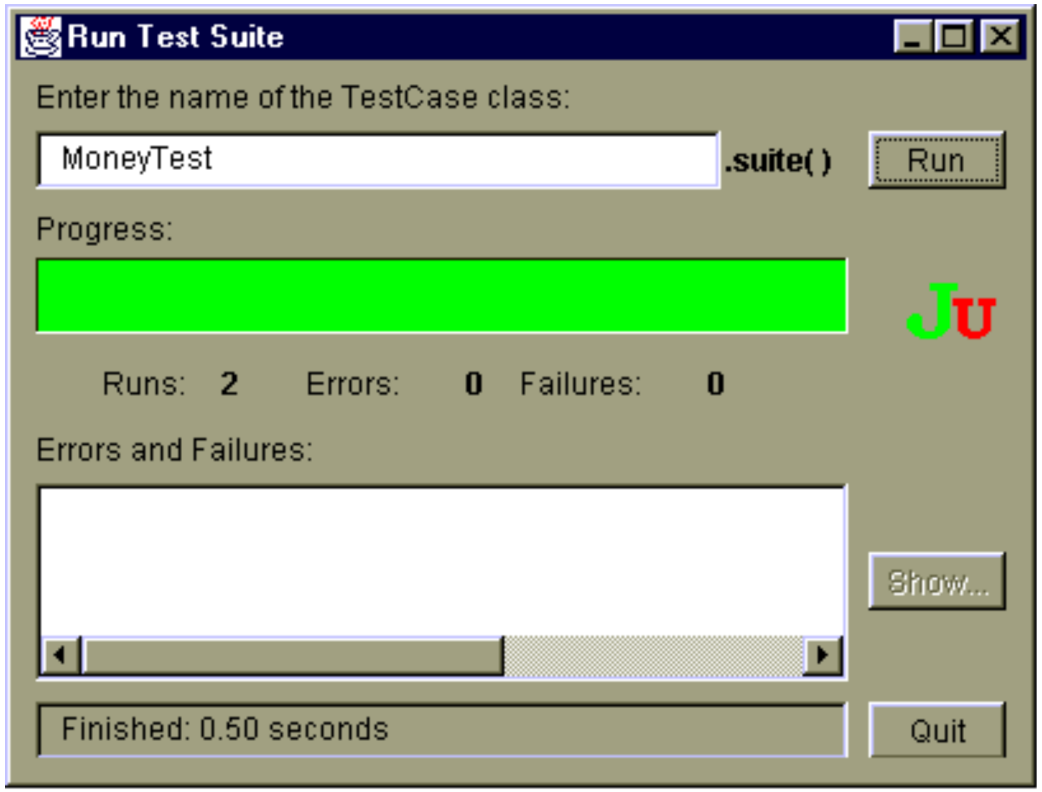

A) TestFirst:
Skriv testfall före kod

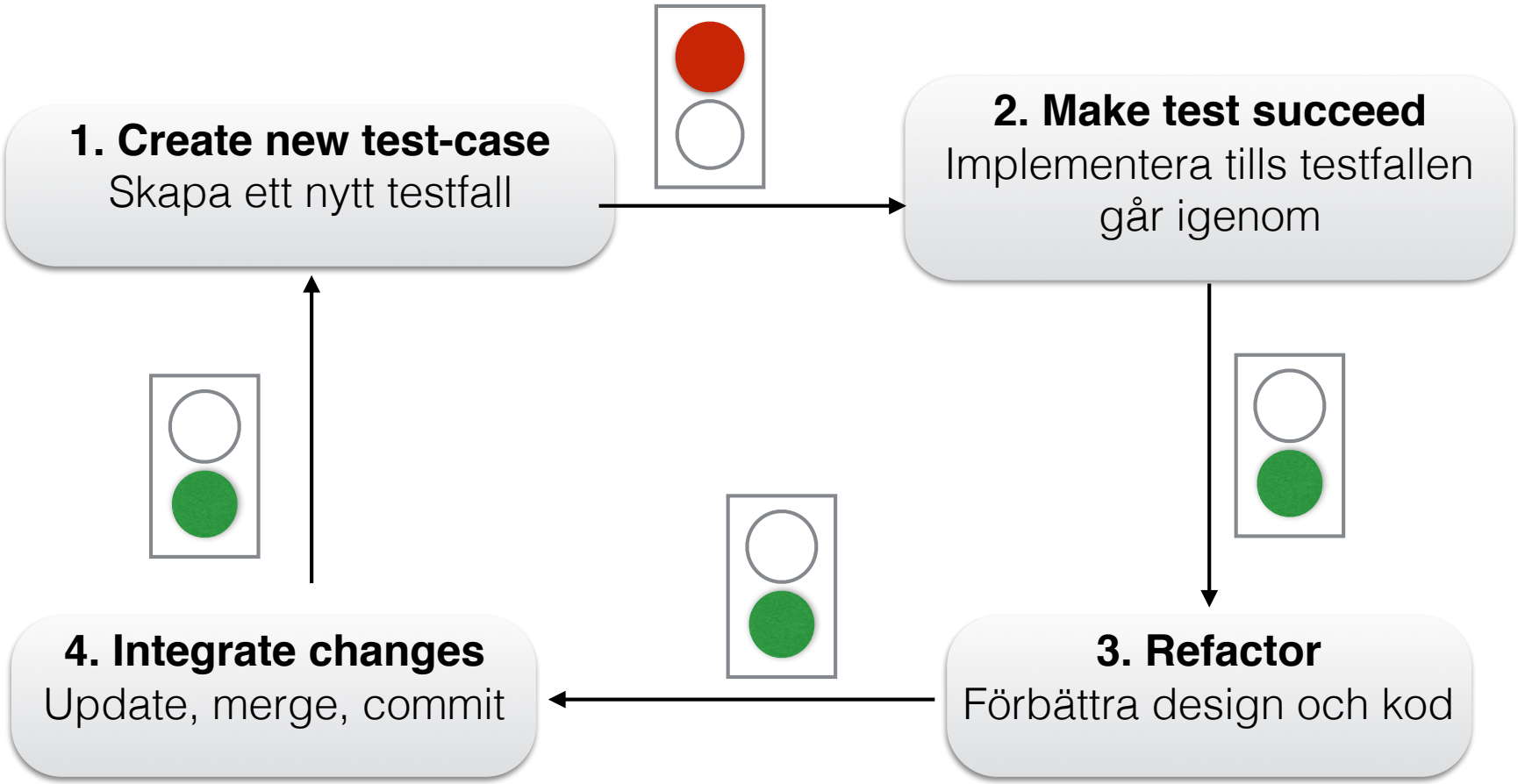

Test ToDo-Lista

- Skriv upp alla testfall du kommer på på en ToDo-lista
- Komplettera listan löpande med fler testfall och önskade refactoriseringar när du kodar.
  - Vid parprogrammering: Partnern håller ordning på ToDo-listan.
- **Test First scenarion ToDo-lista**:
  - saldo
  - sätt in pengar
  - ta ut pengar
  - övertrassering
  - ränta
  - konoutdrag

One-step test

- Vilket testfall skall vi hantera härnäst?
- Ta ett som inte är trivialt och inte för svårt
  - Något man lär sig av och som för designen framåt.

1. Skapa nytt testfall

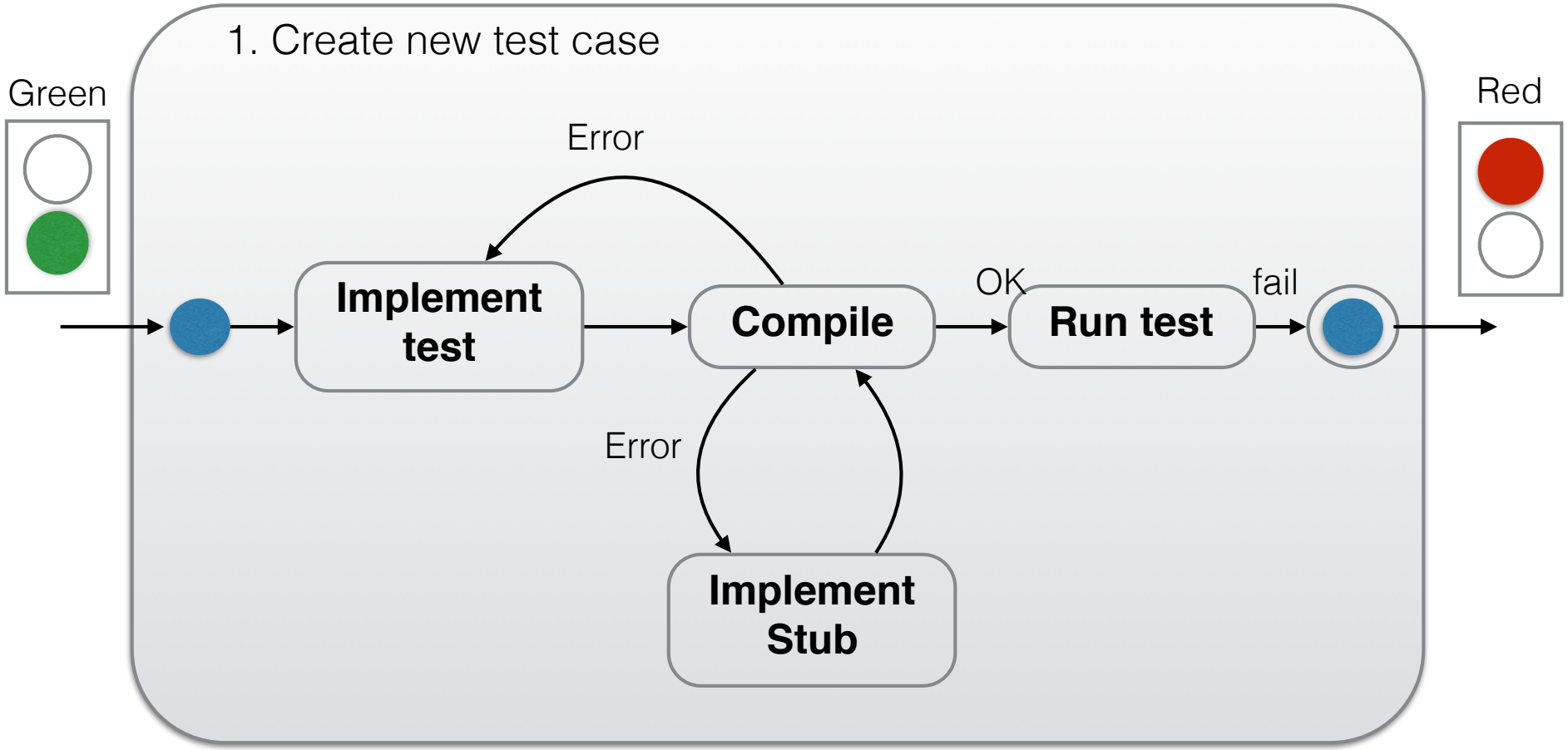

Varför vill vi se testen fallera?

- Om testen fallerar:
  - Kvitto på att vi tänkt rätt
  - Testen testar faktiskt något nytt
  - Vi vet att testfallet kan fallera på förväntat sätt
- **Men** om testen går igenom **utan** att vi implementera något?
  - Varningssignal —har vi tänkt fel någonstans?
  - Har vi kodat ”i förväg” tidigare - mer att testa?
  - Testar vi något som redan testas?
  - Har vi skrivit testfallet på fel sätt
  - Kan vara OK - fyller i tester som saknas etc.

2. Få igenom tesfallet

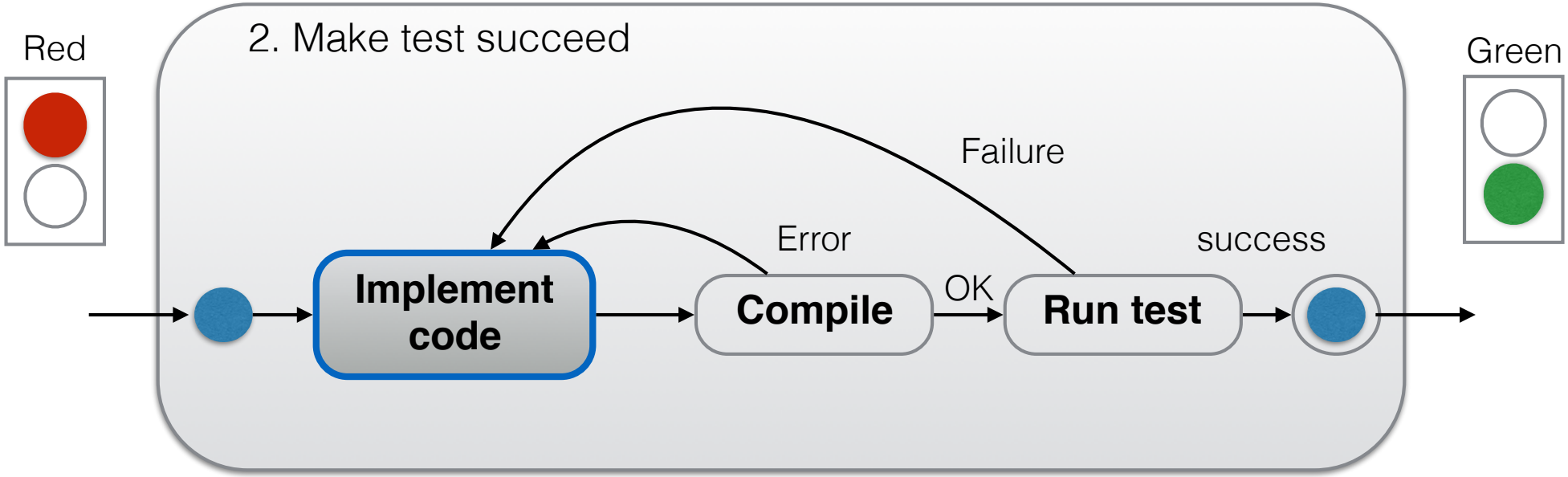

Fokusera på att få igenom testfallet

- Om vi kommer på fler saker som borde göras:
  - nytt testfall
  - förbättrad design
  - …
- Skriv upp dem på ToDo-listan istället för att ta i dem med en gång
  - minimera tiden med ”rött ljus”, osäkerhet
  - lättare att arbete fokuserat och inte missa detaljer
  - lättare debugga då endast en sak ändrats
  - lättare att hela tiden känna att man kommer framåt.

Efter att vi fått igenom ett nytt testfall

- Reflektera
  - blev helheten bra?
  - har vi bra namn på:
    - klasser,
    - metoder,
    - variabler ?
  - Har vi råkat få duplicerad kod?
- Refaktorisera där det behövs.

3. Refaktorisera

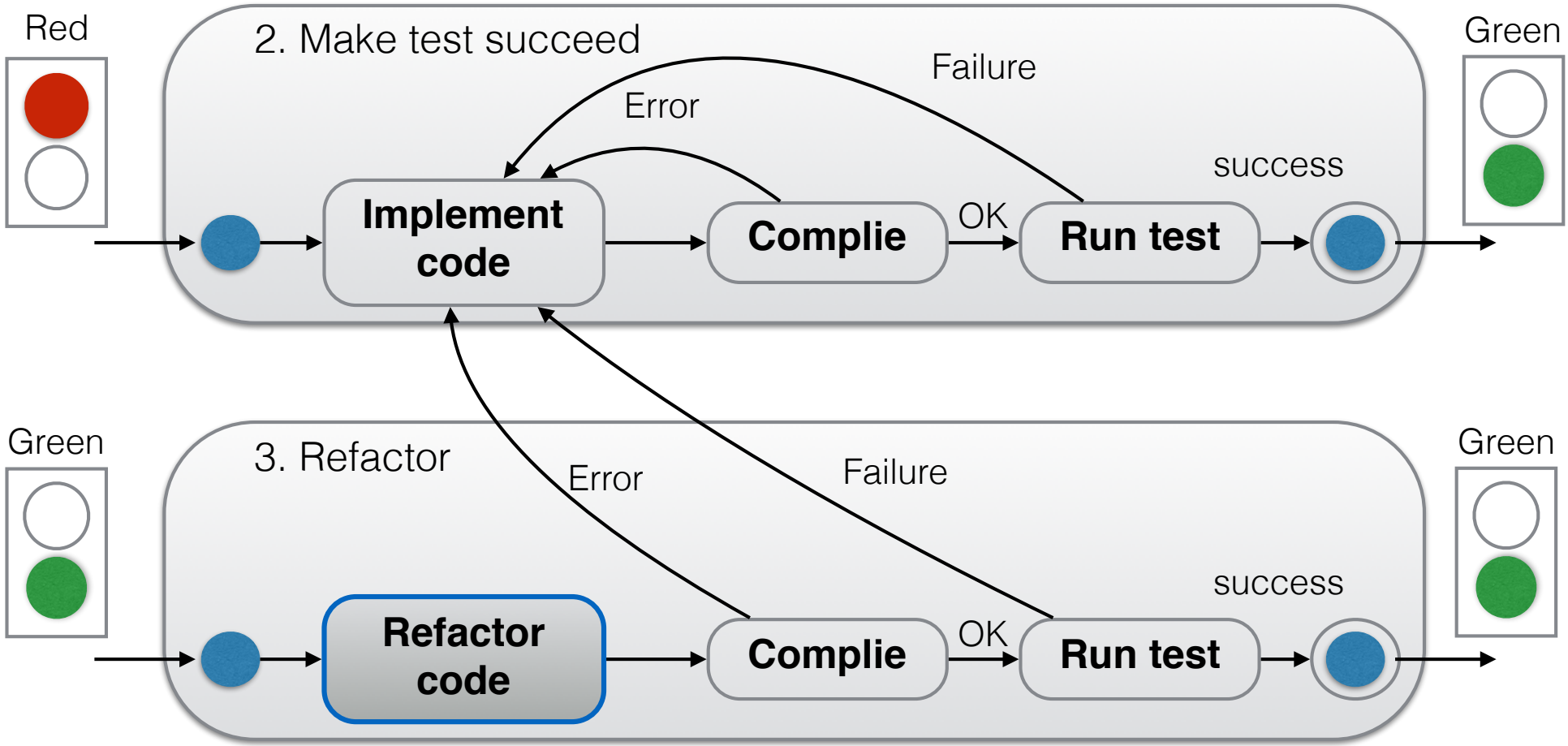

Dags att integrera!

- Nu har vi:
  - implementerat och testat ny funktionalitet
  - refaktoriserat till en enkel och tydlig design
  - grönt ljus - 100% av existerande enhetstester fungerar
- Villkor för att integrera med gemensamma repositoriet:
  1. All kod kompilerar utan felmeddelanden
  2. Alla enhetstester går igenom
  3. Vår version baserad på senaste i repositoriet!

4. Integrera ändringar

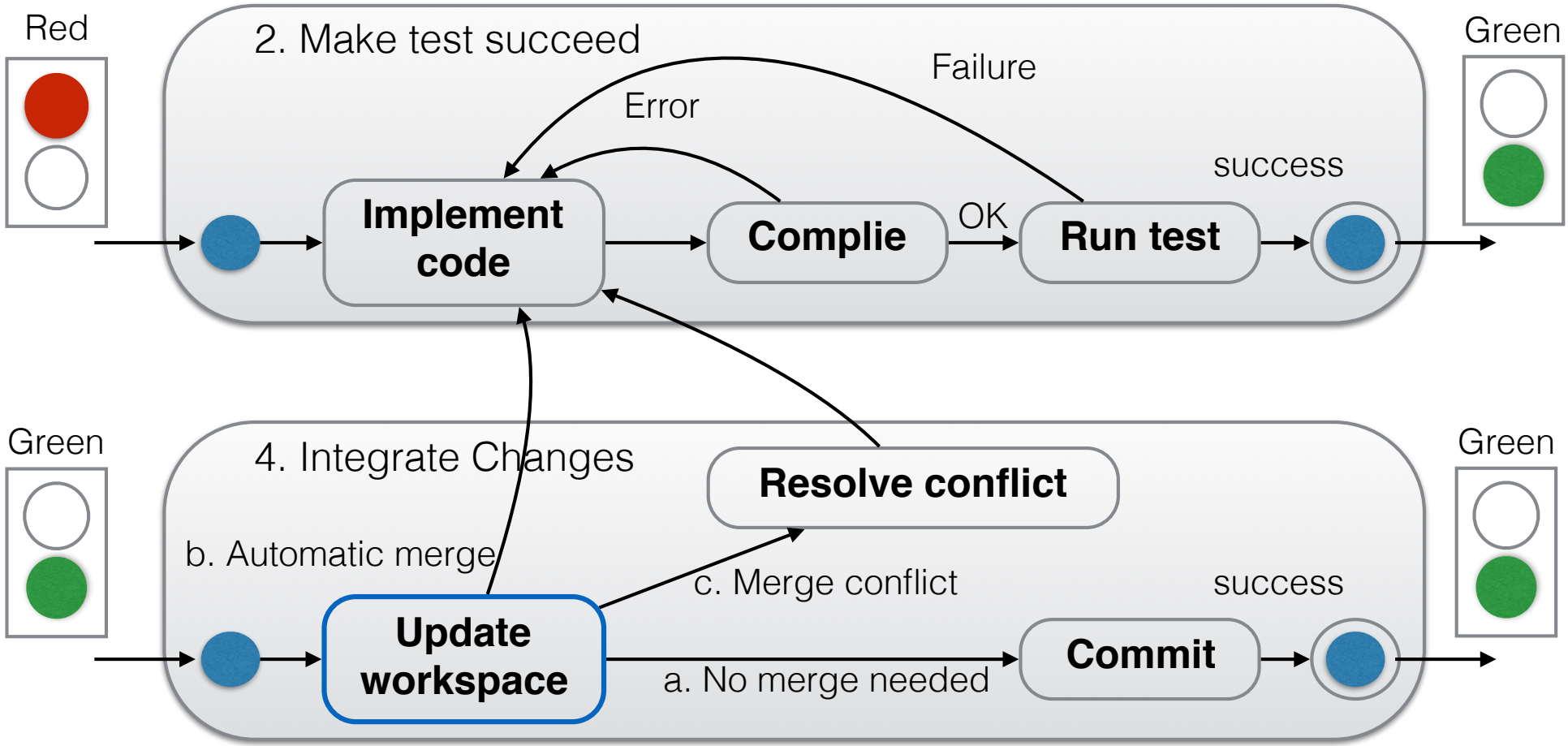

a. Inga Commit sedan vi gjorde Update förra gången
b. Inga ändringar i samma filer
c. Ändringar i samma filer

TestFirst

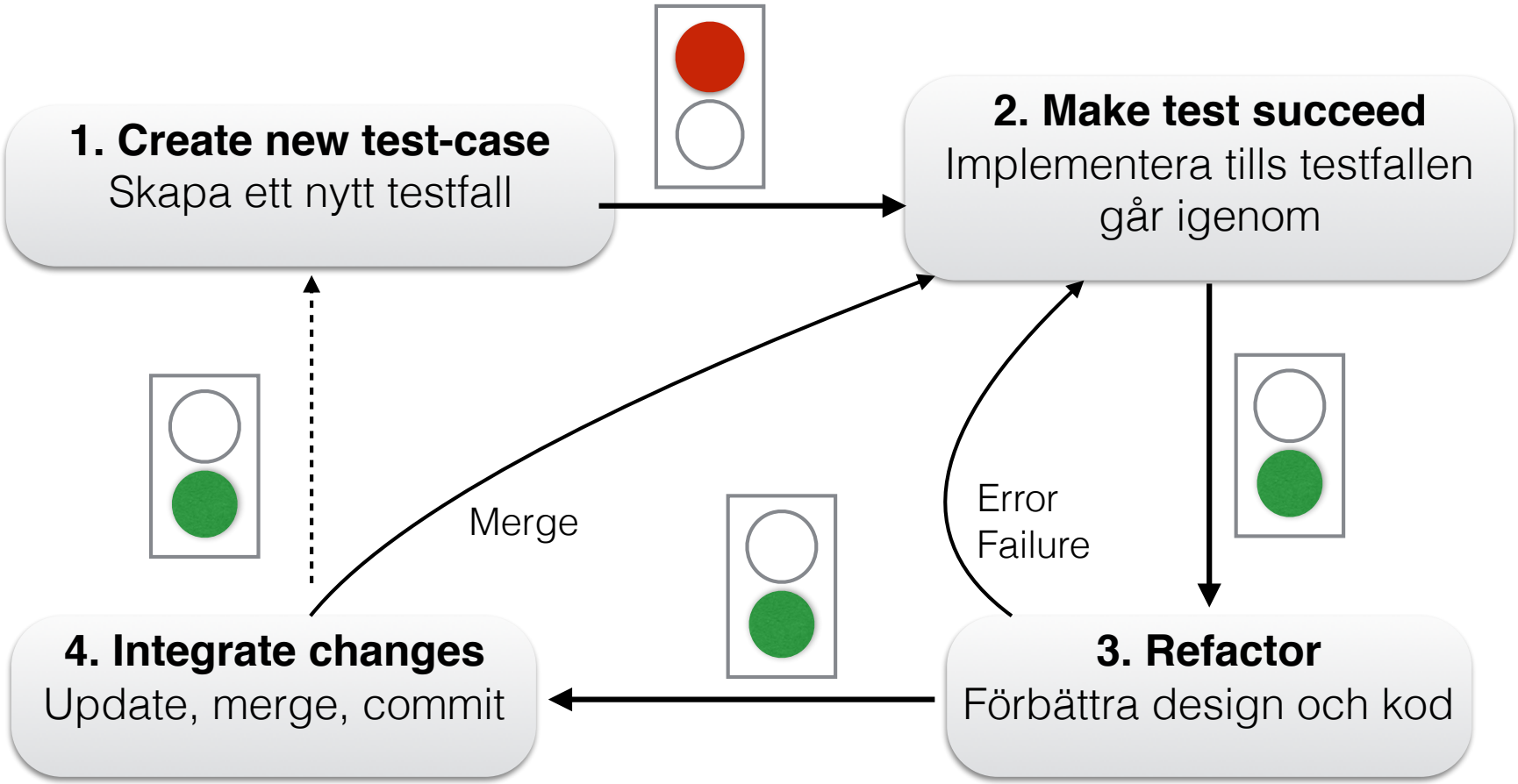
1. Create new test-case
Skapa ett nytt testfall
2. Make test succeed
Implementera tills testfallen går igenom
Merge
Error
Failure
4. Integrate changes
Update, merge, commit
3. Refactor
Förbättra design och kod

Fördelar med Test First

- **Testfallen driver utvecklingen framåt (blir en agenda)**
  - Hjälper oss fokusera på en sak i taget
  - Hjälper oss minimera den tid programmet inte fungerar
  - När något testfall slutar fungera beror det på våra senaste ändringar
- **Underlättar implementation av testfallen**
  - All kod blir faktiskt testad (coverage)
  - Test first lättare än Test last - Enklare anpassa produktionskod till testerna än tvärt om!
- **Underlättar design**
  - Test first testar även gränssnitten till klasserna - blir bättre
  - Testerna fungera som säkerhetsnät - vi vågar ändra koden och vi vågar förbättra designen.

B) Parprogrammering

- Två personer vid samma maskin
  - Driver och Partner
  - Båda är aktiva
  - Ständig kommunikation
  - Roller växlas ofta
- All produktionskod skrivs i par
  - Omedelbar kodgranskning
  - Inte nödvändigt vid spikes och acceptanstest
- Par ändras ofta:
  - Mång/alla får insikt i alla delar av koden
  - Nya medarbetare har lättare för komma in i projektet

Två roller

- **Driver** (Förare)
  - Skriver kod
  - Väljer strategi (i samråd)
  - Beskriver sina intentioner för partnern
- **Partner** (Navigator)
  - Granskar kod
  - Ger feedback på design, metodnamn …
  - Följer samma strategi som föraren
  - Håller ordning på ToDo-listan

Parprogrammeringstips

- **Byt** partner ofta!
- Tacka alltid **ja** när du blir tillfrågad
- Tala i **Vi**-termer i stället för Du:
  - ”Borde vi inte göra så här i stället?”
- Tala i **Jag**-termer när det blir krångligt:
  - ”Jag förstår inte, kan du förklara?”

Parprogrammeringstips (2)

- Driver
  - Var lyhörd inför din partner
  - Rusa inte iväg utan beskriv dina idéer

- Partner
  - Hitta förarens rytm
  - Föreslå rollbyte om ni kör fast, …
  - …, men ge föraren en chans att fullfölja.

Goda programmeringsvanor

- **Ta pauser**
  - Man blir trött av parprogramering
  - Ta korta pauser då och då, … när ni integrerat, … när ett test gått igenom, …en gång i timmen.
- **Ödmjukhet**
  - ”Egoless programming” - ni programmerar för teamet
  - Ta tillfället att lära dig och att lära ut
- **Ha självförtroende**
  - Var inte rädd - din partner är där för att hjälpa dig
  - Din partner vet inte alltid bättre än du.

Goda vanor

- **Kommunicera/Lyssna**
  - **Förare - berätta** hela tiden vad du tänker: ”vi behöver en temporär variabel för iterationen …”
  - **Partner - fråga,** kommentera, se till att du hänger med på vad som sker. Föreslå förbättringar.
- **Var en ”team player”**
  - Driver och Partner är gemensamt ansvariga för koden
  - Uppstår en bugg eller dålig design - skyll inte på den andre. Hjälps åt att lösa problemet.
  - När något går bra - ta åt er äran tillsammans!

Mer om testning …

Fördelar med automatiserad testning

- Säkerhetsnät vid ändringar:
  - Man vågar lägga till ny funktionalitet
    - på rätt plats snarare än som ”ryggsäckar”
  - Man vågar förbättra designen
    - refactoring - ändra kod/design
  - Man vågar rätta buggar
    - snarare än koda runt dem

Mock objects

- Hur testar man klasser som behöver en omgivning? - komplicerad, kanske inte implementerad ännu?
- Skapa en dummy - ett Mock object - för det som saknas.
- Konfigureras på något sätt

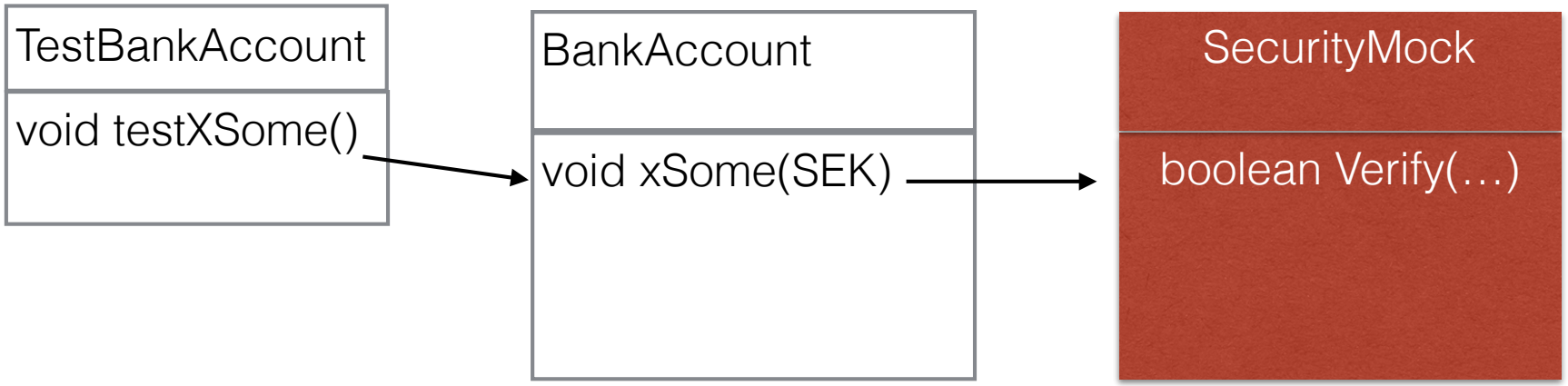

Self shunt

- Hur testar man att ett objekt anropar ett klientobjekt på rätt sätt?
- Skapa ett mock-objekt för klienten
  - Använd testklassen själv som mock-objekt
  - Koden för att starta förloppet att fånga anropet hamnar tillsammans
  - Kräver att mock-objektet anropas via interface.

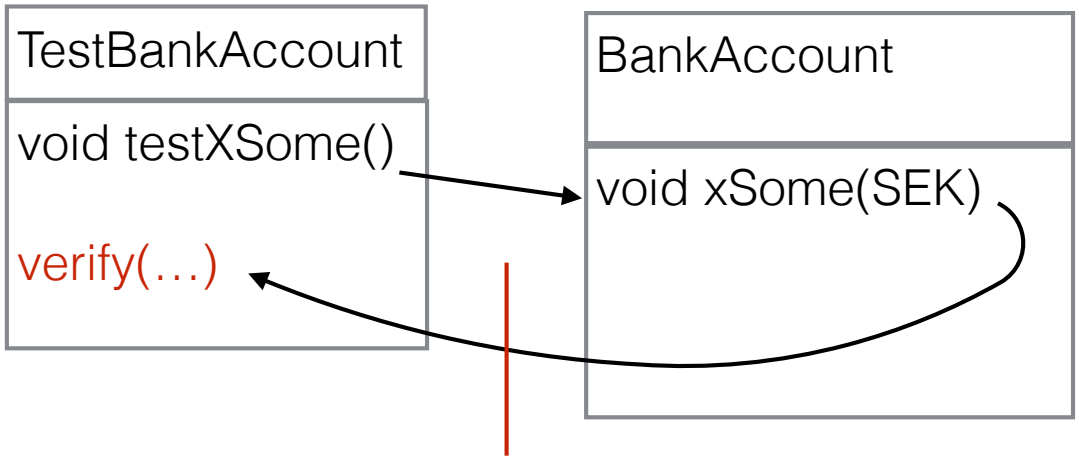

Testning av interaktiva tillämpningar - GUI

- Använd MVC - isolera Modellen från Interaktion (View)
  - Gör View-lagret så tunt som möjligt
  - Modellen kan testas med automatiserade tester.

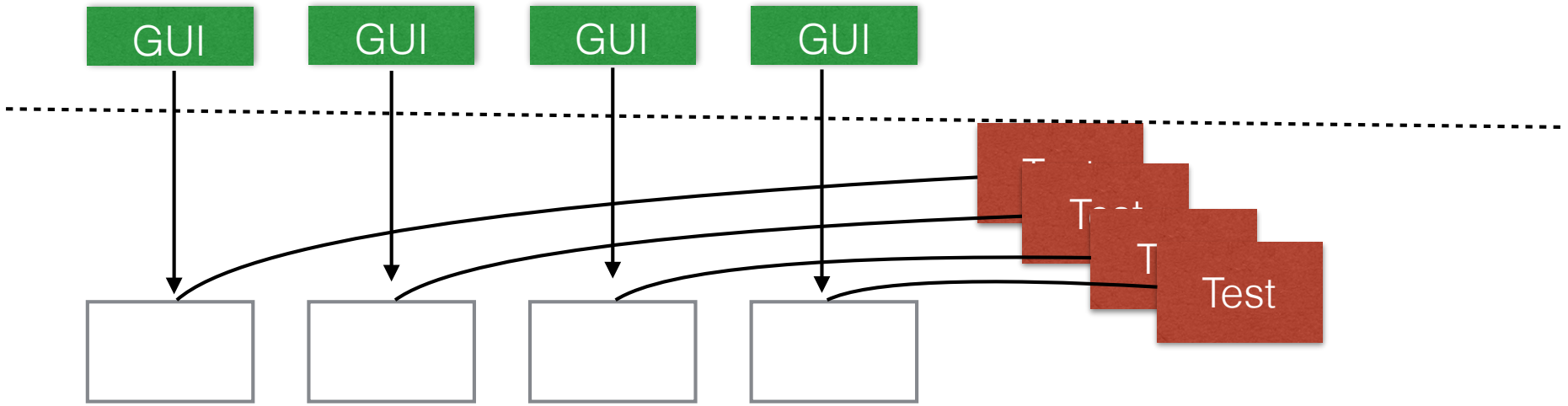

Hur mycket skall man testa?

- Testningsstrategi
  - Identifiera typiska fall
  - Testa randvärden (-1, 0, 1, maxint, null, length)
  - Testa all kod (test coverage)
  - XP: ”Test everything that could **possibly break**”
- Hur stor del av koden är testkod?
  - Beror på tillämpningen
  - Runt hälften är en vanlig siffra

Hierarkiska tester

- Enhetstester
  - Om en klass kan testas isolerat är det lättare att isolera vad som går fel.
  - Vid behov: koda upp ”mock objects” för att simulera interaktion med andra klasser (för komplexa, finns inte ännu, …)
- Modultester, subsystemtester …
  - Går utmärkt att automatisera med JUnit de också
  - Ersätter inte enhetstester

Acceptanstester

- **Kunden**
  - Tänker ut ett antal testfall för varje ”Story”
  - ”Vad kan övertyga mig om att denna Story är implementerad?”
  - Kan vara riktiga testdata, t ex från tidigare verksamhet
- **Projektledning**
  - Acceptanstesterna mäter hur projektet framskrider
- **Utvecklarna**
  - Hjälper kunden implementera acceptanstesterna
  - Automatiserar så mycket som möjligt
  - Acceptanstesterna kan utvecklas parallellt med produktionskoden
  - Kan utvecklas av enskild programmerare

Litteratur

- Kent Beck: Test-driven Development by example. Addison-Wesley. 2003
- Bill Wake's site: http://www.xp.123.com/xplor
  - The Test-First Stoplight
  - The Test/Code Cycle in XP

Lab 3: Testning och Parprogrammering

- Förberedelser
  - Lab exercise. Test First using the JUint Testing framework
  - Using JUnit in EDA260
  - F04 - föreläsningsbilder (dessa)
  - Laurie Williams and Robert Kessler: Pair Programming Illuminated, Addison-Wesley, 2003, Utdrag: delar av kap 1 (Introduction, p 3-5) + kap 27 (Seven Habits of Effective PairProgramming)
  - William C. Wake. Extreme programming Explored, Addison-Wesley, 2002. Utdrag: delar av kap. 1 (How Do You Write a Program?, p 2-10 + 20-21).
  - Chromatic: delar av Part II: p25-32 (Adopt Test-driven Development, Practice Pair Programming)

Extra material om testning

- Ett enkelt kalkylblad som exempel

	A	B	C	D	E	F	…
1	Beställning						
2	Artikel	Antal	Färg	Storlek	Styckpris	Pris	
3	Mössa	1	röd	L	99.50	99.50	
4	Strumpor	10	blå	M	19.50	195.00	
5							
6							
7					Netto:	294.50	
8					Frakt:	34.00	
9					Brutto:	328.50	

Exempel på tesfall [Bill Wake, xp123.com/xplor/xp0201]

- Basic functionality — storing values in cells
  - ThatCellsAreEmptyByDefault
  - ThatTextCellsAre Stored
  - ThatManyCellsExist
  - ThatNumericCellsAreIdentifiedAndStored
- SimpleFormulas
  - ThatWeHaveAccessToCellLiteralValuesForEditing
  - FormulaSpec
  - ConstantFormula
  - Add
- Dependencies
  - checkThatCellReferenceWork
  - checkThatCellChangesPropagate
  - …

CheckThatCellsAreEmptyBy Deafult

```
@Test public void checkThatCellsAreEmptyByDefault(){
 Sheet sheet = new Sheet();
 assertEquals(”cells are empty”, ””, sheet.get(”A1”) );
 assertEquals(”cells are empty”,
  ””, sheet.get(”ZX347”) );
}
```

checkThatTextCellsAreStored

```
@Test public void checkThatTextCellsAreStored(){
 Sheet sheet = new Sheet();
 String theCell = "A21";

 sheet.put(theCell, "A string");
 assertEquals("cells are stored-1",
  "A string", sheet.get(theCell);

 sheet.put(theCell, "A different string");
 assertEquals("cells are stored-2",
  "A different string", sheet.get(theCell);

 sheet.put(theCell, "");
 assertEquals("cells are stored-3",
  "", sheet.get(theCell);
}
```

checkThatCellReference-Works

```
@Test public void checkThatCellReferenceWorks(){
 Sheet sheet = new Sheet();

 sheet.put(”A1”, ”8”);
 sheet.put(”A2”, ”=A1”);
 assertEquals(”cell lookup”, ”8”, sheet.get(”A2”);
}
```